

Guia d'aprenentatge
Treball Social Individual
(6 ECTS)

Any acadèmic 2010-2011

Semestre: 1r

Grau en Treball Social

Curs: 2n

Mòdul B: El Treball Social: conceptes, mètodes, teories i aplicació

Matèria 2: Mètodes, models i tècniques de Treball Social

Professor/a: Assumpta Massip

1.- Presentació de la matèria o assignatura

Aquesta assignatura s'emmarca en el mòdul B del currículum del grau: conceptes, teories, mètodes del treball social i la seva aplicació. En aquest sentit, s'hi troben aspectes que ja es van iniciar el curs passat a l'assignatura de Fonaments del Treball Social, i alhora s'introdueixen eines, tècniques i metodologia que es poden usar en contextos professionals que van més enllà del treball individual. Així mateix, es complementa amb el pràcticum de tercer i quart, on es podrà veure i experimentar l'aplicació del que es planteja en aquest semestre, i amb les assignatures de Tècniques d'entrevista i d'Habilitats socials, en les quals es treballen de manera pràctica els aspectes relacionals del treball individual.

El Treball Social Individual es presenta tradicionalment en correlació amb el treball amb grups i el treball comunitari, formant amb ells un contínuum i interactuant en els diferents contextos socials de treball professional. Si bé molts autors no són partidaris del plantejament dels tres nivells diferenciadament, abordar-ho per separat permet aprofundir en mètode, recursos i tècniques.

El programa de continguts és molt procedimental. El gruix del contingut és el mètode bàsic de Treball Social aplicat a situacions individuals. A partir de la fonamentació teòrica de cada un dels elements que configuren el mètode desenvoluparem eines pràctiques d'aplicació a situacions reals treballant a l'aula diferents casos en tot el procés de treball: recollida de dades i la seva anàlisi, sistemes de prioritació, elaboració de plans de treball, execució, avaluació. També treballarem algunes eines de registre i traspàs d'informació.

2.- Competències a desenvolupar

El plantejament de l'assignatura respon a la voluntat que l'estudiant desenvolupi competències per:

- Detectar situacions de crisi o risc social desenvolupant accions per fer-hi front i avaluant-ne els resultats.
- Analitzar i sistematitzar la informació que proporciona l'exercici quotidià de la professió per revisar i millorar estratègies d'intervenció professional.

- Dissenyar, implementar i avaluar projectes d'intervenció social adaptats a les necessitats i contextos dels individus.
- Intervenir amb persones i famílies per promoure canvis i per millorar les condicions de vida utilitzant mètodes de treball social.
- Promoure el desenvolupament i l'autonomia de les persones promovent processos de participació i de vinculació amb l'entorn.

3.- Continguts

El blocs de contingut teòric de l'assignatura són:

1. El Treball Social Individual. Concepte al llarg de la història i concepte actual.
2. El mètode bàsic de treball social. Necessitat d'un mètode. Relació amb model i amb tècniques. El procés metodològic en el treball social individual.
 - 2.1. Fase inicial: constitució de la relació, rols i participació, demanda, recollida de dades, anàlisi de les dades, diagnòstic, hipòtesis.
 - 2.2. Fase mitja: elaboració del pla de treball; el contracte; execució. Seguiment i reformulació. Atenció directa i atenció indirecta. Acompanyar el cas des dels nivells de grup i comunitari.
 - 2.3. Fase final: tancament, avaluació i reflexió.
4. Tècniques i documents de registre: història social, genograma, ecomapa, mapa de xarxes socials, i documents de traspàs d'informació: informe social.

4.- Resultats de l'aprenentatge

Al final del procés l'estudiant mostrarà les següents evidències de les competències desenvolupades:

- Coneix i comprèn críticament els mètode bàsic de treball social, i tècniques d'intervenció social i les seves relacions con la finalitat i els fonaments del Treball Social.
- És capaç d'analitzar el rol i les funcions professionals en relació amb els usuaris i l'encàrrec professional i institucional rebut, tenint amb compte els aspectes relatius al gènere i la diversitat cultural.

- Coneix els principals mètodes i tècniques per interactuar amb individus per promoure canvis, desenvolupament i millorar les seves oportunitats.
- És capaç de cooperar amb altres professionals tenint en compte els límits institucionals i professionals.
- Coneix i aplica els mètodes d'intervenció amb persones, per promoure la presa de decisions ben fonamentades sobre les seves necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos, i per promoure la participació dels usuaris en els processos i en la vida social.
- És capaç de dissenyar, implementar i avaluar plans d'intervenció amb les persones, y amb altres professionals i entitats, promovent l'optimització de potencialitats i recursos i revisar-ne l'eficàcia.
- Usa la tecnologia general de la gestió de projectes d'intervenció social: anàlisi, diagnòstic, planificació, execució i avaluació.
- Aplica estratègies de resolució de conflictes mitjançant la negociació i la mediació.

5.- Metodologia

5.1.- Activitats del professor

- Presentar magistralment la teoria que fonamenta l'assignatura.
- Facilitar al campus els textos de l'assignatura
- Proposar casos per treballar la part procedimental de l'assignatura
- Fer la devolució de les diferents activitats

5.2.- Activitats dels estudiants

- Llegir la bibliografia de l'assignatura facilitada al campus virtual.
- Analitzar, personalment i en grup els diferents casos proposats per al professora.
- Participar en els debats a l'aula i al campus virtual.

6.- Bibliografia i recursos

6.1.- Documents generals

Escartín, M.J., Palomar, M. I Suarez, E. (1997). *Introducción al trabajo social II: trabajo social con individuos o familias*. Alicante: Aguaclara.

Sanchez, A. (2006): Trabajo social microsocial: intervención con individuos y familias. Murcia: Diego Marín.

6.2.- Documents complementaris

Aguilar, M.J., i Ander-Egg, E. (2001) *Diagnóstico social: conceptos y metodología*. México: Lumen.

De Robertis, C. (2003): *Fundamentos del trabajo social: ética y metodología*. València: Universitat de València – Nau Llibres.

Hernandez, T. (2005): Trabajo social con casos. Madrid: Alianza.

Munday, B. (2001 setembre): Els usuaris dels serveis socials: ¿de clients a compradors? *RTS, revista de treball social*. 163. P 6-47.

Trilla, J. I Novella, A. (2001): Educación y participación social de la infancia. *Revista Iberoamericana de educación*, 26, 137-164.

Ubieto, J.R. (2007) Modelos de treball en xarxa. *Revista d'Intervenció Socioeducativa*, 36, p. 26-39.

Educación Social: Revista de intervención socioeducativa. (1995-). Barcelona: Fundació Pere Tarrés. nº 10.

Servicios Sociales y política social (1984-). Madrid: Consejo General de Colegio Oficiales de Diplomados en Trabajo Social y Asistentes Sociales. Nº 57 i 58.

7.- Sistema d'avaluació

7.1.- Activitats o instruments d'avaluació

- Un fòrum al campus virtual. Es determinaran les dates i la temàtica.
- Treball en grup, desenvolupant per fases, l'abordatge d'un cas de treball social individual. Es lliurarà cada part en les dates que indiqui el professor segons avanci el temari. El lliurament final serà el 9 de desembre de 2010.
- Aplicació de la tècnica de genograma, ecomapa, mapa de xarxes, història social o informe social a un cas. El lliurament serà el 22 de desembre de 2010.
- Examen final amb una pregunta teòrica i la resolució d'un cas.

7.2.- Criteris d'avaluació

Ponderació: 50% l'examen, 35% el treball, 10% fòrum virtual, 5% aplicació d'una tècnica de registre o un informe social.

En relació al fòrum virtual es valorarà la quantitat de la participació (2 mínim – 4 màxim), i la qualitat de les aportacions (grau d'aprofundiment, novetat de contingut, referències d'autors, interacció amb altres aportacions, construcció conjunta de coneixement).

En relació al treball es valorarà la precisió i detall en la resolució del cas, la correcció en l'aplicació correcta de les tècniques de registre, el procés de decisió entre diferents opcions i la justificació de l'escollida. L'adequació a les pautes de presentació segons el Manual de Tècniques Universitàries i la correcció lingüística en el lliurament final són condicions imprescindibles perquè el treball sigui avaluat.

En relació a l'examen es valorarà la precisió en la resolució del cas, el grau d'aprofundiment i coherència, la correcció en l'aplicació de les tècniques estudiades.